

ירושלים, כ' אדר תשס"ט

16 במרץ 2009

חוזר מס' ח-06-2245

(10122.doc)

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי

הנדון: הגילוי על עמלות תפעוליות בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים

(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. ביום 28.1.2008 פורסם חוזר מספר ח - 06 - 2224 בדבר "לוח העמלות של בנק ונהלים בנושא עמלות" (להלן – החוזר). עם פרסום החוזר האמור בוטלה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 414 בדבר "לוח העמלות של בנק" (להלן – הוראה 414) ותוקנה הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 415 בדבר "נהלים בנושא עמלות".
2. בסעיף 1 לחוזר צוין כי "לאחר חקיקת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז-2007 נקבעו כללים חדשים באשר לעמלות הבנקאיות. הכלל המרכזי הוא כי תאגיד בנקאי לא יוכל לגבות מיחיד ומעסק קטן (כהגדרתו בחוק) עמלות שאינן מצויות בתעריפון העמלות שפרסם הנגיד בכללים. משכך, בכל הנוגע לעמלות הנגבות מיחידים ומעסקים קטנים, מתייטר הצורך באיסור בהוראת ניהול בנקאי תקין על גביית עמלות מסוימות (שכן ממילא לא ניתן לגבותן אם אינן מופיעות בתעריפון האמור). עם זאת, בכל הנוגע לעסקים גדולים רשאי התאגיד הבנקאי לגבות אף עמלות שאינן מצויות בתעריפון זה...".
3. ב- 1.7.08 נכנסו לתוקף "כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשס"ח - 2008" שכלל בתוספת הראשונה את התעריפון המלא ללקוחות המקבלים שירות מתאגיד בנקאי (להלן התעריפון החדש).
4. הוראות הדיווח לציבור (להלן – הוראותינו) המתייחסות לאופן הסיווג וההצגה בדוחות הכספיים של עמלות תפעוליות מבוססות בעיקרן על הוראה 414 (הוראותינו בנושא מפורטות בסעיף 67 בעמוד 10-664 בדבר "עמלות תפעוליות" ובנספח ז' בעמוד 92-669 (ביאור 21 – עמלות תפעוליות)).
5. לאחר התייעצות עם ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים, ועם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן.

התיקונים להוראות

6. סעיף 67. (עמוד 10-664) בדבר "עמלות תפעוליות" יתוקן באופן הבא:
 - 6.1. בסיפא של סעיף א במקום המילים "אך למעט עמלות מעסקי מימון כאמור בסעיף 62" יבואו המילים "למעט עמלות שנדרש בהתאם להוראות הדיווח להציגן בסעיף אחר".
 - 6.2. סעיפים ד. עד ו. הוחלפו. כמפורט בהוראה.
 - 6.3. נוספו סעיפים חדשים ז. עד ח. כמפורט בהוראה.
7. ביאור 21 (עמוד 58-669) בדבר "עמלות תפעוליות" יוחלף במתכונת ביאור 21 חדשה כמפורט בהוראה.
8. נמחקה הדרישה (עמוד 59-669) לכלול הכנסות מ"דמי ניהול קופות גמל" ו"דמי ניהול קרנות נאמנות" בביאור 23 בדבר "הכנסות אחרות".
9. נספח ז' (ביאור 21 – עמלות תפעוליות – עמוד 92-669) יוחלף במתכונת נספח ז' חדשה כמפורט בהוראה.

דברי הסבר

לאור השינוי במבנה העמלות, ובהתאם לגילוי המקובל בדוחות כספיים של בנקים בעולם, ההוראה משנה את הסיווג במתכונת הביאור על עמלות תפעוליות. בקביעת המתכונת הבאנו בחשבון, בין היתר, את הסכומים שדווחו בפועל על ידי התאגידים הבנקאיים בדוחות הכספיים שלהם לשנת 2007. הגילוי בביאור יתבסס על התעריפון החדש, כאשר עמלות שנובעות מפעילויות הדומות במהותן יקובצו¹, כמפורט בהוראה.

סעיפים המפורטים במתכונת הקיימת של הביאור על עמלות תפעוליות, שאין לגביהם התייחסות בתעריפון החדש, וסעיפים מסוימים שהוצגו בעבר בביאור על הכנסות אחרות, יוצגו בביאור עמלות תפעוליות ויקובצו כמפורט בהוראה.

תיקון נוסף – דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של תאגיד בנקאי

10. הותאמו מתכונות דוח רואה החשבון המבקר של תאגיד בנקאי ושל חברת כרטיסי אשראי בעמודים 4-1-655 ובעמודים 3.3-3-691F.

דברי הסבר

לאור הפרסום ביום 20.1.09 של תקן ביקורת 99 על ידי לשכת רואי חשבון, המתקן את גילוי דעת 90 בדבר "הנוסח האחיד (בלתי מסויג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים".

¹ לאור העובדה שעמלות הבנקים בישראל נגזרות בעיקר מהתעריפון החדש, ולאור העובדה שבארה"ב קיימים תחומי פעילות מסוימים שמייצרים הכנסות מהותיות עבור תאגידים בנקאיים, בעוד שבשראל הם לא מהותיים, אנו סבורים כי ראוי שמתכונת הביאור על עמלות תפעוליות תתבסס בשלב זה על התעריפון החדש בהתאמות המתחייבות, ולא על מתכונת הדיווח ב- Call Report, בהוראות ה- SEC או על הדיווח בפועל של הבנקים בארה"ב.

תחילה

11. תאגידים בנקאיים יישמו את ההוראות המפורטות לעיל, מלבד ההוראות שצוינו בסעיף 10 לעיל, החל מיום 1.1.09 ואילך. מספרי ההשוואה לשנים קודמות יסווגו מחדש ויוצגו בהתאם למתכונת החדשה.
12. ההוראות בסעיף 10 לעיל ייושמו החל מהדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים ושל חברות כרטיסי אשראי ליום 31.12.08 ואילך.
13. תאגיד בנקאי המתקשה ביישום ההוראות יפנה למר עידו גליל, מנהל יחידת דוחות כספיים, לקבלת הנחיות ספציפיות.

עדכון קבצים

14. מצורפים בזה דפי עדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
-----	* (9/07) [4] 630-9
** (12/97) [10] 664-9	[גרסאות שונות] 630-8.1,10
(3/09) [2] 655-1-4	(9/08) [1] 655-1-4
(3/09) [13] 664-10	(12/04) [12] 664-10
(3/09) [16] 669-58	(5/06) [15] 669-58
** (12/04) [3] 669-58.1	(12/04) [3] 669-58.1
(3/09) [10] 669-59	(12/04) [9] 669-59
** (9/07) [10] 669-60	(9/07) [10] 669-60
(3/09) [12] 669-92	(10/02) [11] 669-92
[גרסאות שונות] 691F-3-3.3	[גרסאות שונות] 691F-3-3.3
** (2/09) [3] 699-59	(2/09) [3] 699-59
(3/09) [2] 699-60	(2/09) [1] 699-60

* תיקון טכני

** עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו- צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

בכבוד רב,

רוני חזקיהו

המפקח על הבנקים